

چهارشنبه 4 مرداد 1391 - 5 رمضان 1433 - 25 جولای 2012

رویدادهای مهم 4 مرداد در گذرتاریخ ...

رویدادهای مهم 4 مرداد در گذرتاریخ

درگذشت حاج حسین آقا ملک، بنیانگذار کتابخانه

و موزه ملی ملک در تهران و واقف بزرگترین مجموعه وقفیات آستان قدس رضوی (1351ش) اشاره:

حسین ملک معروف به حاج حسین آقا ملک، مؤسس موزه و کتابخانه ملک به همراه املاک و مستغلات وقف آستان قدس رضوی در سال ۱۳۱۶می‌باشد. ملک زاده سده سیزده و درگذشته به سال ۱۳۵۱ هجری خورشیدی، فرزند ارشد حاج محمد کاظم ملک‌التجار بود. ثروتمند بزرگ آذری تبار، زاده تهران و مستقر در مشهد که خیریات و موقوفات او مشهور است. وسعت موقوفات مرحوم ملک تا حدی است که فقط آستان قدس رضوی اداره‌ای به نام اداره موقوفات ملک دارد. کتابخانه و موزه‌های عظیم نیز از وی باقی مانده که در شهر تهران واقع است. از دیگر کارهای خیریه او اختصاص دومیلیون متر مربع زمین جهت ساخت خانه برای فرهنگیان و واگذاری چند ده‌هزار متر زمین برای پارک عمومی در مشهد است. یکی از میادین اصلی شهر مشهد ملک‌آباد نام دارد که در جوار باغ بسیار بزرگی به همین نام قرار گرفته است. مشهور است که مرحوم ملک وارثی از خود به جا گذاشته است.

دیدار مسئولان ایرانی با دبیرکل سازمان ملل پس از قبول قطعنامه 598 (1367ش) اشاره:

دبیرکل سازمان ملل متحد به محض دریافت پذیرش رسمی قطعنامه 598

از سوی ایران، به تلاش وسیعی دست زد و پس از مشورت با اعضای شورای امنیت، رسماً از وزرای خارجه ایران و عراق دعوت کرد به منظور انجام مذاکرات مربوط به اجرای قطعنامه، بلافاصله به نیویورک سفر کنند تا از سوم مرداد 1367ش، ملاقات‌ها و مذاکرات لازم صورت گیرد. از این رو هیئتی در رأس وزیر وقت امور خارجه ایران در دوم مرداد راهی نیویورک گردید و پس از دیدار و گفتگو با رئیس شورای امنیت، مذاکرات خود را با دبیرکل سازمان ملل متحد آغاز کرد. این مذاکرات که جهت تعیین روز و شرایط آتش‌بس به اجرا درمی‌آمد، در حالی صورت گرفت که روز قبل از آن، منافقین با حمایت ارتش عراق از مرز منطقه غرب گذشته و به اسلام آباد وارد شده بودند و به سمت کرمانشاه پیشروی می‌کردند. سرانجام پس از ده جلسه دیدار و گفتگوی هیئت ایرانی با دبیر کل سازمان ملل در مورد زمان آتش‌بس و عقب‌نشینی دو طرف به مرزهای بین‌المللی، اقدامات نهایی صورت گرفت. به این ترتیب در 29 مرداد 1367ش برابر با 20 اوت 1988م آتش‌بس به طور رسمی برقرار شد.

درگذشت «غلامرضا کیوان سمیعی» شاعر معاصر (1372 ش) اشاره:

غلامرضا سمیعی متخلص به کیوان در سال 1292ش در کرمانشاه به دنیا آمد. وی در کنار دروس دبستان به فراگیری علوم عربی و قرآن پرداخت و تا مقاطع بالاتر ادامه داد. در نوزده سالگی برای ادامه تحصیل علوم دینی راهی قم و مشهد شد و از حضرات آیات شاه‌آبادی، حجت‌کوه‌کمره‌ای و ادیب نیشابوری ثانی و... بهره برد. وی در تهران مباحث کلام و عرفان، معقول و منقول و ریاضیات را فرا گرفت و سپس در زادگاه خود به امور اداری پرداخت. استاد کیوان سمیعی در طول حیات خویش، تحقیقات عمیقی درباره شعر، عرفان و ادب فارسی انجام داده و در کنار کار، به پژوهش و تحقیق پرداخته و آثاری را به وجود آورده است. از جمله این آثار، اوراق پراکنده، مقدمه بر خاک نشینان عشق و رساله تاریخ فلسفه و... می‌باشند. وی قبل از مرگ، کتابخانه شخصی خود را به دانشکده ادبیات دانشگاه رازی کرمانشاه اهدا کرد. استاد سمیعی در پی سرطان حنجره در 80 سالگی درگذشت و در قطعه مقبره‌الشعراء بهشت زهرا به خاک سپرده شد.

افتتاح بزرگترین پالایشگاه نفت سنگین جهان در بندرعباس (1376 ش) اشاره:

در چهارم مرداد ماه 1376 بزرگ‌ترین پالایشگاه نفت سنگین جهان در بندرعباس که از مرحله طراحی تا ساخت و نصب تجهیزات آن، توسط متخصصان و کارشناسان داخلی صورت گرفته بود به بهره‌برداری رسید. این پالایشگاه از جمله طرح‌های مهم صنعت نفت کشور

بوده و برای بالا بردن ظرفیت تولید فرآورده‌های نفتی در کشور و تامین مصارف داخلی و صدور بخشی از آن به خارج طرح ریزی شده است. ظرفیت این پالایشگاه با اشتغال زایی 1200 نفر، بیش از 230 هزار بشکه در روز می‌باشد. اجرای عملیات طرح عظیم آب‌رسانی از دریا به پالایشگاه به طور جداگانه و همزمان با عملیات اجرایی پالایشگاه با استفاده از امکانات گسترده صنعت نفت از جمله ویژگی‌های احداث آن می‌باشد که برای اولین بار در نوع خود صورت گرفته است.

رویدادهای مهم 5 رمضان در گذرتاریخ

تولد شیخ احمد پایانی اردبیلی از فضلا و مدرسین برجسته حوزوی (1346ق)

اشاره:

آیت‌الله حاج شیخ‌احمد پایانی اردبیلی در سال ۱۳۴۶ق در شهرستان اردبیل متولد شد. وی در حدود پنج سالگی به مکتب‌خانه رفت و خواندن قرآن مجید و فنون تجوید و قرائت و متون فارسی چون گلستان و نصاب‌الصبيان را فراگرفت و پس از آن در مدارس دولتی تحصیلات ابتدایی را آموخت. در سن چهارده سالگی به مدرسه علمیه ملاابراهیم اردبیل شتافت و به خواندن ادبیات عرب پرداخت و به لباس روحانیت ملبس شد. در اوایل سال ۱۳۶۶ق به مقصد ادامه تحصیل به حوزه علمیه قم آمد و به تحصیل سطوح فقه و اصول پرداخت و مکاسب را نزد آیت‌الله مجاهدی و رسائل را در محضر آیت‌الله سلطانی طباطبایی و کفایة‌الاصول را هم در درس آیت‌الله العظمی نجفی مرعشی فراگرفت. آیت‌الله پایانی اردبیلی هم‌زمان با ادامه تحصیل، به تدریس کتاب‌های حاشیه ملاعبده‌الله و معاصم‌الاصول پرداخت. وی در سال ۱۳۷۰ق به درس فقه آیت‌الله حاج سیدمحمدحجت کوه‌کمره‌ای حاضر شد و پس از آن در درس‌های فقه و اصول آیت‌الله العظمی بروجردی و سپس در درس‌های فقه و اصول آیت‌الله سید محقق داماد شرکت جست و مبنای عملی خویش را استوار ساخت. استاد حدود پنجاه سال به تدریس کتاب‌های مهم فقه و اصول پرداخت. آیت‌الله پایانی اردبیلی از بدو شروع مبارزات مرجعیت و روحانیت به رهبری امام خمینی (ره) علیه رژیم ستم‌شاهی، به پیکار با نظام پهلوی پرداخت. پس از انقلاب اسلامی نیز از تأیید و پشتیبانی مواضع حضرت امام (ره) دریغ نکرد. از اشتغالات دیگر وی شرکت مستمر در جلسه دیرین تفسیر قرآن کریم بود که با حضور جمعی از بزرگان و دانشمندان تشکیل می‌شدند. آیت‌الله پایانی به‌غیر از تدریس متوالی، در ایام تعطیلی حوزه علمیه قم رخت سفر برمی‌بست و برای تبلیغ شعائر دین به نقاط دیگر هجرت می‌کرد و به راهنمایی مردم و اقامه جماعت می‌پرداخت و این تا سالیان پایان عمرش ادامه داشت. او دارای اجازه نقل حدیث و امور حسبیه از استادش آیت‌الله حجت بود. تألیفات وی عبارت‌اند از: تقریرات درس فقه آیت‌الله حجت کوه‌کمره‌ای (بحث بیع)؛ تقریرات درس فقه آیت‌الله العظمی بروجردی؛ فهرست جامع‌الشتات میرزای قمی؛ شرح مکاسب به‌نام &#171؛ ارشاد الطالی الی حقایق‌المکاسب» از اول مکاسب محرمة تا اواسط خیارات؛ حاشیه کفایة‌الاصول؛ حاشیه مکاسب (که حاشیه بر مکاسب محرمة (در یک جلد) و حاشیه بر بیع در دو جلد به چاپ رسیده است)؛ &#171؛ رساله فی احکام الاراضی و اقسام‌ها» که در مجموعه مقالات کنگره شیخ انصاری به چاپ رسیده؛ &#171؛ رساله فی بیع الفضولی» که در مجموعه مقالات کنگره محقق اردبیلی به چاپ رسید. آنچه از تقریرات این عالم ربانی به چاپ رسیده است، عبارت‌اند از: در کلاس درس مکاسب (شرح قسمتی از مکاسب محرمة در سه جلد، نوشته رضا محمودی)؛ در محضر شیخ انصاری (نوشته جواد فخار طوسی)؛ در این کتاب مکاسب محرمة در نه جلد، و نیمی از بیع در هشت جلد و اکثر خیارات در نه جلد شرح گشته و همه آن‌ها نیز به چاپ رسیده است). آیت‌الله حاج شیخ‌احمد پایانی اردبیلی سرانجام در تاریخ یک شنبه ششم اسفندماه ۱۳۷۵ش در سن هفتاد سالگی جان سپرد. پیکرش پس از تشییع و نماز آیت‌الله شبیری زنجانی بر آن، در جوار مرقد استادش آیت‌الله سید محقق داماد در صحن حرم حضرت معصومه (س) به خاک سپرده شد.

درگذشت ملاعلی علیاری، عالم جلیل (1236ق)

اشاره:

مرحوم آیت عظمی مجتهد علیاری یکی از اکابر فقهای آذربایجان در اوایل قرن اخیر بود. معظم له در سال 1238 در قریه سردرود تبریز به دنیا آمد. پس از اتمام مقدمات علوم و سطوح فقه و اصول سالها در نجف اشرف از محضر شیخ مرتضای انصاری، میرزای بزرگ و سید ترک و... بهره مند بود و خود به مقام اجتهاد و استادی رسید. تألیفات او در فقه و اصول و رجال معروف است که خود دلالت بر مراتب علمی و کثرت احاطه فقهی او دارد. کتاب مناهج الاحکام و دلایل الاحکام یک دوره مبسوط فقهی در شرح شرایع محقق اول، مجلدات بهجت‌الآمال (و کتاب مقال) او در علم رجال و شناخت اعلام زبده مقال و نخبه، ایضاح غوامض، ریاض المقاصد، ریاض المسائل، مشکوة‌الاصول، منتهی‌الآمال و منهاج‌المله... از آثار ارزنده اوست. کتب مزبور هر یک در چند جلد حاوی فقه و اصول و حدیث و علم اخلاق و علم رجال می‌باشد. مجتهد علیاری یکی از دانشمندان معروف آذربایجان در ردیف مراجع و علمای بزرگ عصر خود بود. سبط او حاج میرزا حسن و حاج میرزا محسن و حاج میرزا علی و احفاد اینان از رجال بزرگ علم و فضیلت و پرچمداران حق و حقیقت بوده و هستند. صاحب ترجمه مجتهد علیاری پس از عمری طولانی در راه خدمت به اسلام و تدریس فقها سرانجام در شب جمعه چهارم رجب 1327 در تبریز وفات نمود.

درگذشت &#171؛ افضل‌الدین خونجی» حکیم نامی(646 ق)

اشاره:

ابوعبدالله افضل‌الدین طبیب خونجی از حکیمان نامدار قرن هفتم هجری در سال 590 ق در خونج از نواحی خلخال متولد شد و در آن جا، تحصیل خود را آغاز کرد. وی از مشاهیر پزشکان و فیلسوفان شیعی است که در حکمت و طب، یگانه‌ی عصر و علامه‌ی زمان

خود بود و در حدیث و فقه نیز دستی داشته است. این حکیم فرزانه دارای تالیفات بسیار است که از بین آنها می‌توان به کتاب کشف الاسرار عن غوامض الافکار فی المنطق و موجز اشاره کرد. خونجی در اواخر عمر، قاضی القضاة مصر بوده و سرانجام در 56 سالگی در همان دیار درگذشت.